

Kanta-Hämeen tilanne- ja kehityskuva 2023.

Väestönkehitys

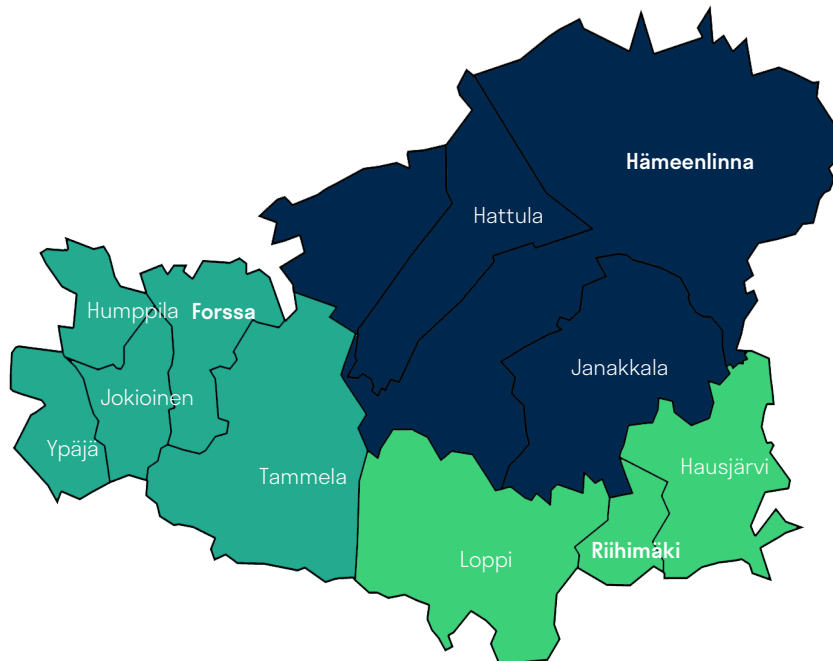

Kanta-Hämeessä asuu lähes 170 000 asukasta.

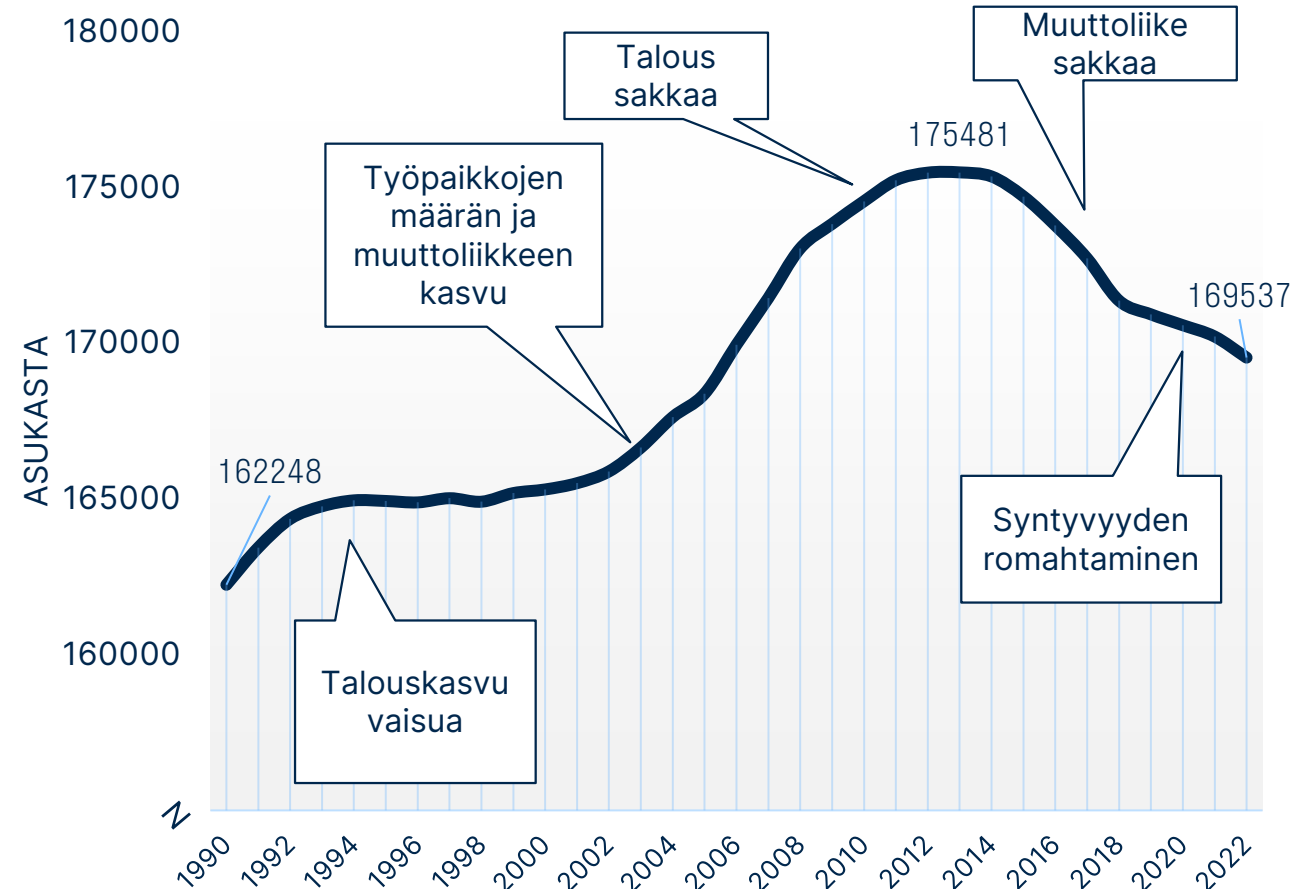
Syntyvyyden romahtaminen haastaa väestönkehityksen.

Kanta-Hämeen väestömäärän pitäminen nykyisellä tasolla edellyttää vahvaa positiivista muuttoliikettä niin maan sisältä kuin rajojen ulkopuolelta.

Muuttoliike ja väestönkehityksen potentiaali keskittyy pääradan varrelle. Tämä kehitys haastaa erityisesti pääradan ulkopuolella olevien alueiden tilanteen.

Kanta-Hämeen väkiluku 1990-2022

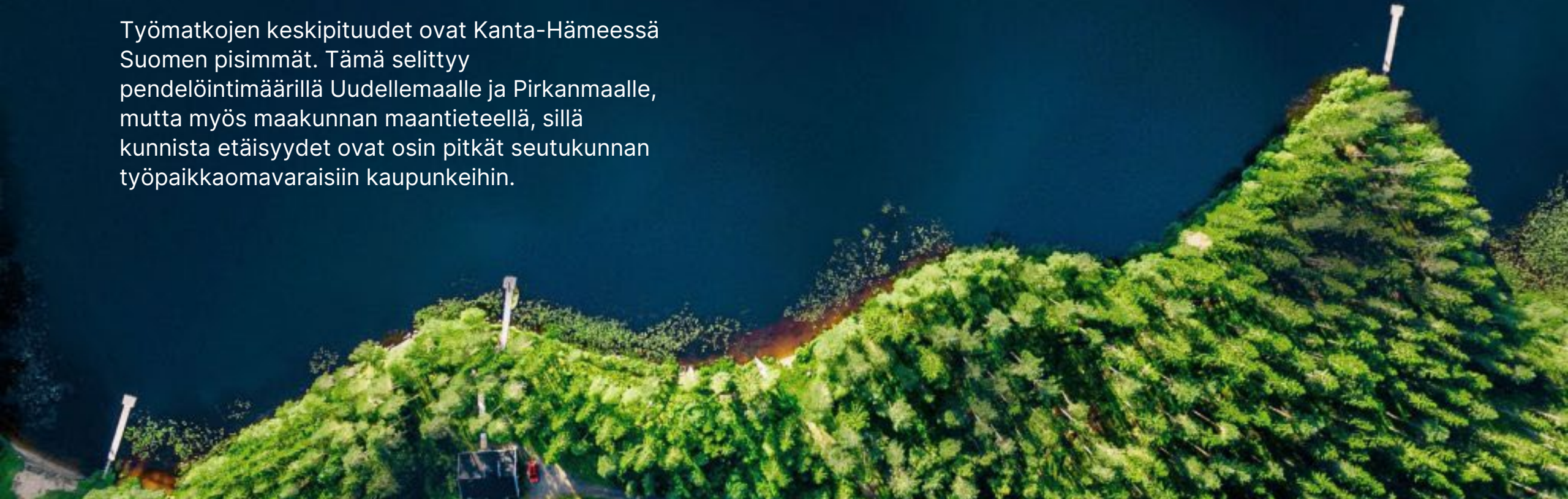

Ympäristön kestävä kehitys

Päästömäärät ovat alentuneet ja vähenevät jatkuvasti. Tieliikenne on suurin päästöjen lähde, ja työmatkojen keskipituudet ovat Suomen pisimmät. Kiertotalouden suuri merkitys elinkeinoranteessa tukee osaltaan ympäristön kestävästä kehitystä.

Työmatkojen keskipituudet ovat Kanta-Hämeessä Suomen pisimmät. Tämä selittyy pendelöintimäärillä Uudellemaalle ja Pirkanmaalle, mutta myös maakunnan maantieteellä, sillä kunnista etäisyydet ovat osin pitkät seutukunnan työpaikkaomavaraisiin kaupunkeihin.

Kanta-Hämeessä on vahva bio- ja kiertotalouden toimialakokonaisuus.

Alue- ja yhdyskuntarakenne sekä liikenne- ja viestintäyhteydet

Kanta-Hämeen yhdyskuntarakennetta ja liikenneyhteyksiä määrittää päärata, valtatie 3 sekä Uudenmaan ja Pirkanmaan läheinen sijainti. Pendelöinti maakunnan ulkopuolelle on työvoiman määrään suhteutettuna Suomen suurinta. Uudisrakentamisen määrä on vähentymässä.

Asuinkuntansa ulkopuolelle matkustaa 48 % työssäkäyvistä. Luku on Manner-Suomen korkein. Työmatkaliikkuminen on erityisen merkityksellistä Riihimäen ja Hämeenlinnan seuduilla. Työpaikkaomavaraisuus on Suomen alhaisin, 90 %.

Toimivat liikenneyhteydet ovat maakunnan kehittymisen ja työvoiman liikkuvuuden kannalta oleellisia. Pääradan merkitys alueen saavutettavuuden, pendelöinnin ja teollisuuden kuljetusten kannalta on keskeinen.

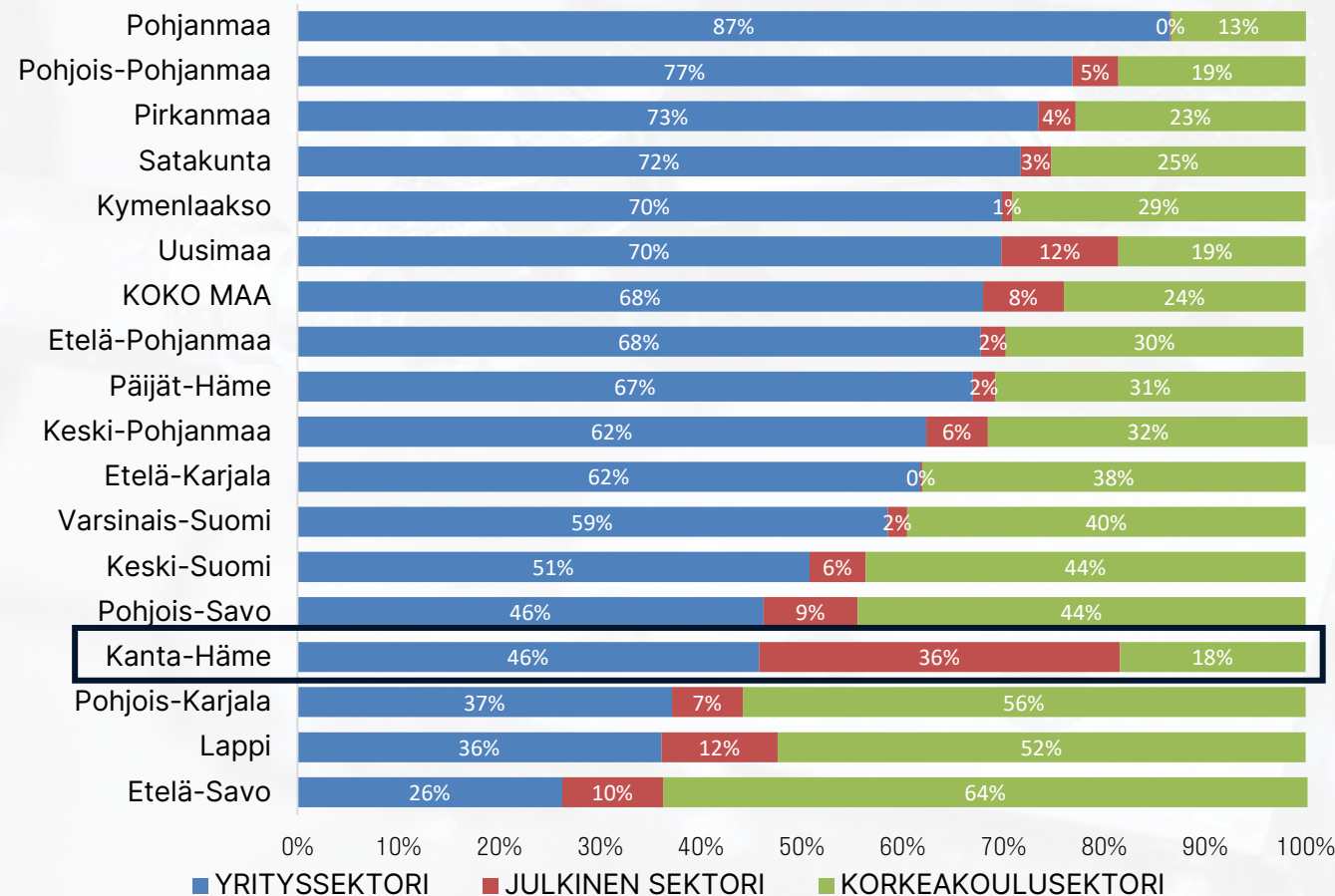
Elinkeinot ja TKI-toiminta

Teollisuus on Kanta-Hämeen keskeinen toimiala, vaikka teollisuuden työpaikat ovat vähentyneet taloustaantumien aikana runsaasti. Maakunnan kolmen seutukunnan toimialarakenne poikkeaa runsaasti toisistaan.

Elinkeinorakanteen ja oman yliopistokeskuksen puuttumisen takia TKI-panostukset ovat suhteellisen vähäisiä. Kanta-Hämeen viennin arvo koko maan viennistä on noin 3 % luokkaa.

Maakunta on erikoistunut elintarvikkeiden ja metallituotteiden valmistukseen ja metallien jalostukseen. Kiertotalous ja tukku- ja vähittäiskaupan toimialat korostuvat työllistävinä toimialoina. Myös jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus sekä kaupan ala korostuvat alueen työllistävinä toimialoina. Kanta-Hämeessä on myös merkittävää puolustusteollisuuden toimintaa ja alan osaamista.

Maakuntien t&k -panostukset sektorin mukaan vuonna 2022, suhteellinen osuus, %

Työvoiman saatavuus, osaaminen ja sivistys

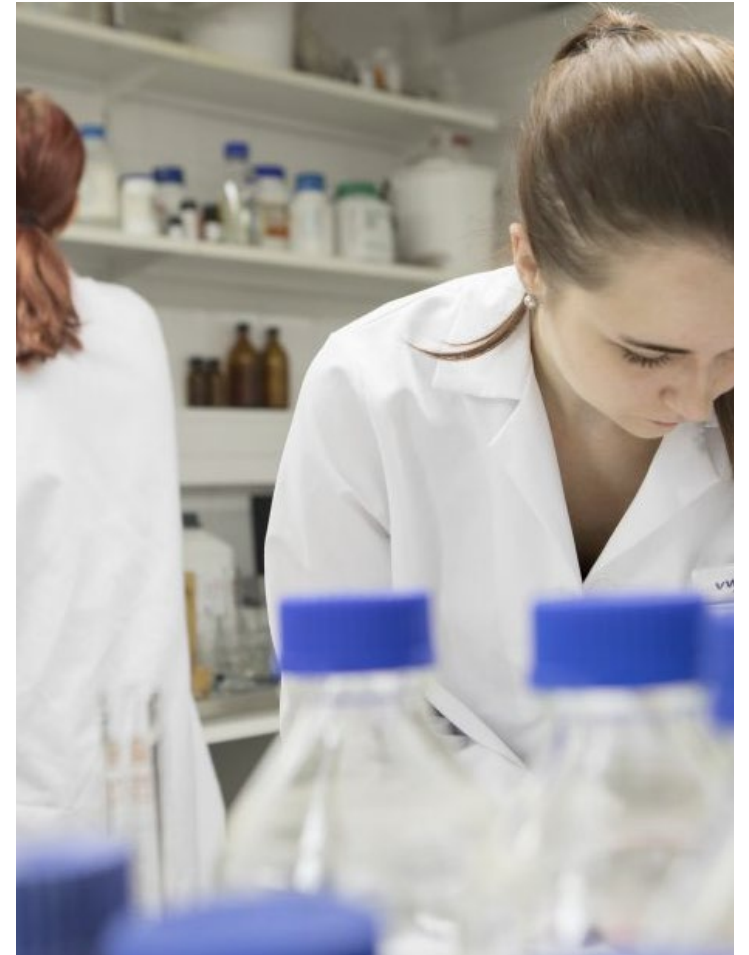
Kanta-Hämeen työllisyystilanne on melko hyvä, mutta rakentamisen ja teollisuuden haasteet näkyivät vuonna 2023 työttömyysasteen heikkenemisenä. Työvoiman saatavuus on parantunut vuoden 2023 aikana. Kansainvälinen työvoima on lisääntynyt.

Merkittävää kohtaanto-ongelmaa esiintyy majoitus-, ravitsemis- ja matkailupalveluissa sekä sosiaali-, terveys- ja hyvinvointialalla.

Työikäisen väestön työllisyysaste on Suomen korkeimpia.

Koulutustaso on valtakunnan tasoa hieman matalampi, mikä selittyy osin elinkeinorakenteella.

Työvoiman määrä laskee ennusteiden mukaan runsaasti tulevaisuudessa. Runsas eläköityminen vaikuttaa merkittävästi osaavan työvoiman saatavuuteen. Pitkään jatkunut heikko syntyvyys vähentää työvoiman määrää.

Osallisuus ja hyvinvointi

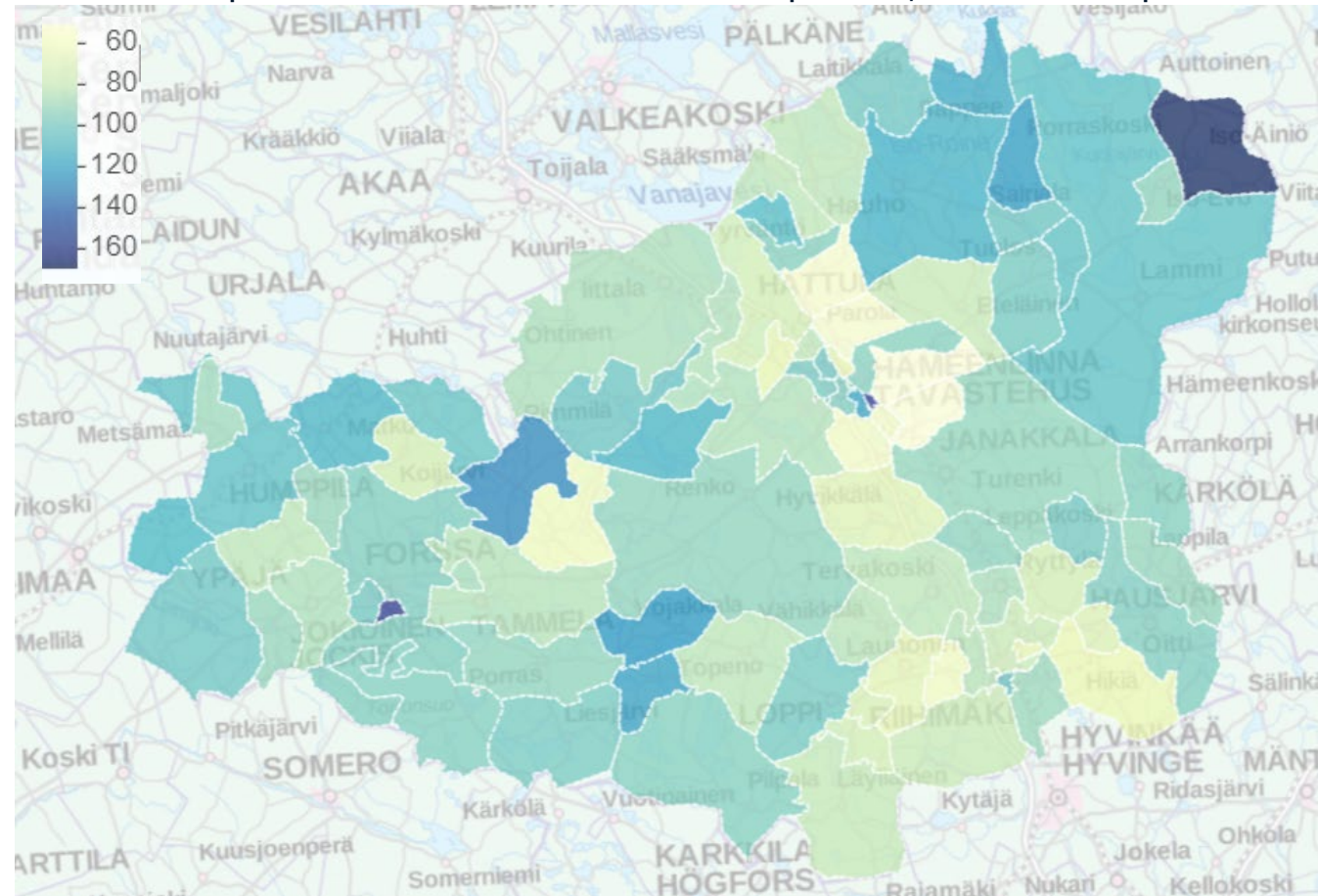
Maakunnan asukkaiden terveys, varallisuus ja osallisuus ovat maan keskitasoa.

Seudulliset erot ovat suuria. Huono-osaisuus keskittyy väkirikkaisiin Hämeenlinnan, Riihimäen, Forssan kaupunkeihin. Eniten huono-osaisuutta esiintyy Kanta-Hämeen itäosissa ja lännessä Forssan seudulla.

Väestörakenne vanhenee, ja tämä tulee näkymään jo lähivuosien tilanteessa, sillä esimerkiksi hyvinvointipalveluihin kohdistuu entistä suurempaa kysyntää.

Hyvinvoinnin kehittyminen liittyy kiinteästi valtakunnalliseen sijaintiin, talouskehitykseen ja väestön demografiseen kehitykseen.

Huono-osaisuus Kanta-Hämeessä postinumeron mukaan. 100 = mediaanipostinumeroalue. Mitä suurempi luku, sitä heikompi tilanne

HÄMEEN LIITTO
Regional Council of Häme

Asiantuntijuus
intohimona.